

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Bogdan Wysocki (spr.)

Sędziowie: SA Ewa Staniszevska

SA Małgorzata Mazurkiewicz - Talaga

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2013 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **A. G.**

przeciwko (...) **S.A. z siedzibą w Ł. w upadłości**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 26 października 2012 r., sygn. akt: IX GC926/12

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 2 i oddalić wniosek pozwanego o odrzucenie pozwu, a w pozostałym zakresie uchylić zaskarżone postanowienie.

Ewa Staniszevska Bogdan Wysocki Małgorzata Mazurkiewicz - Talaga

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Poznaniu uchylił nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 14 września 2012 r. (pkt 1), odrzucił pozew (pkt 2), umorzył postępowanie w przedmiocie wniosku o określenie jakie kwoty pozwany może pobierać z zajętych rachunków bankowych na bieżące wypłaty wynagrodzeń za pracę wraz z podatkiem od wynagrodzenia i innymi ustawowymi ciężarami, a także na bieżące koszty prowadzonej działalności gospodarczej oraz w przedmiocie przywrócenia terminu do złożenia tego wniosku (pkt 3), zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 8.768 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania w tym 3.617 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (pkt 4).

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał, że w dniu 14 września 2012 r. w sprawie został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym zgodnie z żądaniem pozwu. Pozwany wniósł zarzuty od tego nakazu zapłaty, zaskarżył go w całości i wniósł o odrzucenie pozwu oraz o zasądzenie kosztów procesu. Pozwany podniósł zarzut zapisu na sąd polubowny.

W ocenie Sądu Okręgowego pozwany skutecznie podniósł zarzut zapisu na sąd polubowny przed wdaniem się w spór, co do istoty sprawy. Wobec tego na podstawie art. 1165 § 1 k.p.c. w punkcie 1 postanowienia uchylił nakaz zapłaty z dnia 14 września 2012 r. oraz w punkcie 2 odrzucił pozew.

Zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli wydanie postanowienia stało się zbędne lub niedopuszczalne.

W związku z tym, że Sąd uchylił nakaz zapłaty stanowiący tytuł zabezpieczenia zbędne stało się rozpoznanie wniosku pozwanego o określenie jakie kwoty pozwany może pobierać z zajętych rachunków bankowych na bieżące wypłaty wynagrodzeń za pracę wraz z podatkiem od wynagrodzenia i innymi ustawowymi ciężarami, a także na bieżące koszty prowadzonej działalności gospodarczej oraz w przedmiocie przywrócenia terminu do złożenia tego wniosku. Wobec tego Sąd orzekł jak w pkt 3 postanowienia. O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. (pkt 4)

Zażalenie na to postanowienie złożył powód, zaskarżył je w części tj. co do pkt 1, 2 i 4. Powód zarzucił orzeczeniu:

- naruszenie art. 1157 k.p.c. w zw. z art. 65 k.c. poprzez uznanie, że strony skutecznie dokonały zapisu na sąd polubowny w umowie o pośrednictwie, w sytuacji gdy następnie w ramach ugody jako właściwy do rozstrzygnięcia sprawy o zapłatę z tytułu wykonania pośrednictwa wskazywały sąd powszechny,
- naruszenie art. 1165 § 1 k.p.c. poprzez jego zastosowanie i przyjęcie, że zgłoszony przez pozwanego zapis na sąd polubowny jest ważny i skuteczny,
- naruszenie art. 217 § 3 k.p.c. w zw. z art. 207 § 3 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i wydanie postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu przed upływem wyznaczonego powodowi terminu do złożenia pisma przygotowawczego,
- naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego postanowienia na podstawie nieprawidłowo ustalonego stanu faktycznego – bez uwzględnienia okoliczności, że strony zmieniły łączącą je umowę w zakresie właściwości sądów i co najmniej dopuściły możliwość dochodzenia roszczeń przed sądem powszechnym,
- naruszenie art. 316 k.p.c. i art. 233 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. poprzez rozstrzygnięcie sprawy bez uwzględnienia zawartej pomiędzy stronami ugody,
- sprzeczność istotnych ustaleń ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym poprzez przyjęcie, że złożony przez pozwanego zapis na sąd polubowny jest wiążący w myśl art. 1165 § 1 k.p.c.

Wskazując na te zarzuty powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w zaskarżonej części.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie okazało się uzasadnione.

Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2012 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie o sygn. akt XIV GU 96/12 ogłosił upadłość z możliwością zawarcia układu (...)” Spółki Akcyjnej z (...) w Ł. i ustalił, że upadły będzie sprawował zarząd swoim majątkiem.

Zgodnie z art. 142 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (tj. Dz. U. 2012 poz. 1112) z chwilą ogłoszenia upadłości z możliwością zawarcia układu, zapis na sąd polubowny traci moc, a toczące się już postępowania z udziałem upadłego podlegają umorzeniu. Jediną drogą służącą wierzycielowi jest w tym wypadku zgłoszenie wierzytelności, ale może również wytoczyć proces przed sądem powszechnym (zob. Piotr Zimmerman, komentarz do art. 142 p.u.n., C.H. Beck 2012, Wydanie 2).

Utrata mocy przez zapis na sąd polubowny oznacza, że w razie wytoczenia powództwa przed sądem powszechnym po ogłoszeniu upadłości pozwany nie może skutecznie podnieść zarzutu zapisu na sąd polubowny. W konsekwencji, nie wchodzi w grę odrzucenie pozwu na podstawie art. 1165 § 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 2009 r., V CSK 390/08, LEX nr 508817).

Utrata mocy zapisu na sąd polubowny ze względu na ogłoszenie upadłości powoduje umorzenie postępowania toczącego się z udziałem upadłego przed sądem polubownym, nie powoduje natomiast umorzenia postępowania toczącego się przed sądem powszechnym (zob. Stanisław Gurgul, komentarz do art. 142 p.u.n., C.H. Beck 2011 , wydanie 8).

Mając to na uwadze zbędne stało się odnoszenie się do zarzutów podnoszonych w zażaleniu przez powoda, co do oceny ważności i skuteczności podniesionego przez pozwanego zarzutu zapisu na sąd polubowny zawartego w umowie pośrednictwa zawartej pomiędzy stronami w dniu 12 grudnia 2010 r. Ogłoszenie upadłości pozwanego z możliwością zawarcia układu skutkuje automatyczną utratą mocy obowiązującej zapisu na sąd polubowny we wszystkich sprawach, zarówno potencjalnych, jak i tych istniejących, bez względu na ich przedmiot. Wobec tego w sprawie brak jest przesłanek do odrzucenia pozwu na podstawie art. 1165 § 1 k.p.c.

Mając to na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie w pkt 2 i oddalił wniosek pozwanego o odrzucenie pozwu, a w pozostałym zakresie uchylił zaskarżone postanowienie.

Ewa Staniszevska Bogdan Wysocki Małgorzata Mazurkiewicz - Talaga